

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 25-РІЧЧЮ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА,
НАУКА ТА ПРАКТИКА:
СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

19-20 ГРУДНЯ 2023
КИЇВ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА, НАУКА ТА
ПРАКТИКА: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною
участю, присвяченої 25-річчю фармацевтичного
факультету Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця

19-20 грудня 2023 року м. Київ

Київ – 2023

УДК 615.03+[378.147:615](06)

Ф 22

Фармацевтична освіта, наука та практика: стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 25-річчю фармацевт. ф-ту Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, 19-20 груд. 2023 р. м. Київ / Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Фармацевт. ф-т; уклад. та відп. за вип.: Т. Д. Рева, І. А. Костюк. – Київ, 2023. – 475 с.

ОРГАНІЗАТОР
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

КУЧИН Юрій Леонідович, ректор, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – голова організаційного комітету

НАУМЕНКО Олександр Миколайович, перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

ЗЕМСКОВ Сергій Володимирович, проректор з наукової роботи та інновацій, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

СКРИПНИК Рімма Леонідівна, проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

НІЖЕНКОВСЬКА Ірина Володимирівна, гарант освітньо-професійної програми «Фармація», д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент – відповідальний секретар

Укладачі та відповідальні за випуск

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент

ISBN-978-966-460-165-5

© Т. Д. Рева

© І. А. Костюк

виявлено, що міліацин/германікол міститься в усіх екстрактах, окрім Magical Ariya, що остаточно підтверджує низьку якість екстракту Magical Ariya.

Висновки. Отримані результати вказують на те, що екстракти проса, отримані надритичною CO₂-екстракцією можуть містити різну кількість активних речовин в своєму складі. Показано, що вміст тригліцеридів жирних кислот може міститися від 8 % до майже 100 %, але при цьому жирнокислотний склад цих олій є сталим для екстрактів, що є одним із показників за якими можна відрізнати екстракти проса від інших жировмісних екстрактів. Вміст сквалену в екстрактах проса також вказує на якість цього екстракта і знаходиться в межах 0,25 % – 1,05 %, і вказує на підозрілий продукт у разі його відсутності в складі екстракту. Характерною речовиною для екстрактів проса є міліацин/германікол, який остаточно показує чи є екстракт фальсифікованим чи розбавленим. У подальших дослідженнях є необхідність в стандартизації сировини по кількісному вмісту міліацину/германіколу, що дасть можливість визначати з чого цей екстракт.

Таким чином встановлено, що маркерами для визначення якості екстрактів проса можуть бути жирнокислотний склад екстракту, наявність і вміст сквалену, а також присутність головного маркера проса – міліацину/германіколу.

ВСТАНОВЛЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК УТРИМУВАННЯ ШИЗАНДРИНУ ДЛЯ РОЗРОБКИ ЕКОБЕЗПЕЧНОЇ МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ

Федорович С.Є., Сиротчук О.А., Глушаченко О.О.

Кафедра хімії ліків та лікарської токсикології

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

м. Київ, Україна

Вступ. Шизандрин належить до біологічно активних сполук групи лігнанів, які зустрічаються у лимонника китайського. Ця сполука відома своїми властивостями підвищення розумової та фізичної працездатності, а також захисту від старіння та розвитку хронічних захворювань. Шизандрин має потенційні властивості зменшення запалення та зниження ризику розвитку серцево-судинних захворювань. Це надзвичайно важливо в умовах сучасного середовища, яке є насиченим стресом та різними факторами, що сприяють виникненню захворювань.

Вивчення якості дієтичних добавок, що містять шизандрин є важливим напрямком у дослідженнях, оскільки це може сприяти підвищенню ефективності та безпеці їх використання. А також актуальною проблемою у фармацевтичній хімії є розробка екологічно безпечних методик. Метою нашої роботи було встановлення характеристик утримання шизандрини на нерухомих фазах для обернено-фазової високоефективної рідинної хроматографії. З використанням водно-етанольних рухомих фаз з метою покращення екобезпечних характеристик методики аналізу.

Методи дослідження. Шизандрин, стандарт Європейської фармакопеї. Спирт етиловий, 96 %, ДП «Укрспирт», вода для хроматографії, Simplicity,

Millipore. Хроматографічна система: Рідинний хроматограф з спектрофотометричним детектором Shimadzu LC-30, колонки використані в дослідженні: Discovery HS C18 250×4,6, 5 мкм (SiO₂-C18), Discovery PFP 250×4,6, 5 мкм (SiO₂-PFP), Ascentis Phenyl 250×4,6, 5 мкм (SiO₂-Ph).

Результати. Для встановлення оптимальних умов визначення шизандрину необхідно дослідити утримування шизандрину на нерухомих фазах різної хімічної природи в залежності від композиції рухомої фази. В якості рухомої фази, для забезпечення екобезпечності методики, використано водно-етанольні суміші.

38 % етанолу. Фактори утримування шизандрину на SiO₂-C18 – 4,04, SiO₂-PFP – 5.69, SiO₂-Ph – 13,15.

48 % етанолу. Фактори утримування шизандрину на SiO₂-C18 – 4,04, SiO₂-PFP – 5.69, SiO₂-Ph – 13,15.

58 % етанолу. Фактори утримування шизандрину на SiO₂-C18 – 0,63 , SiO₂-PFP – 1.00, SiO₂-Ph – 1,93.

67 % етанолу. Фактори утримування шизандрину на SiO₂-C18 – 0,34 , SiO₂-PFP – 0.68, SiO₂-Ph – 1,09.

Шизандрин, як гідрофобна сполука, характеризується значенням LogP на рівні 5,3. Тому ця сполука має більш ефективно утримуватися на нерухомих фазах з високим вмістом неполярних груп, таких як октадецилсилільна фаза (C18). Проте, результати досліджень показують, що найбільш ефективно утримання шизандрину спостерігається на нерухомих фазах, де присутні центри специфічної взаємодії, зокрема, фенілсилільна і пентафлуорфенілсилільна групи. Покращене утримання шизандрину пов'язане з π - π взаємодією між спряженими фенільними кільцями та фенільними групами на нерухомій фазі.

Тому, використання фенілсилільних або пентафлуорфенільних нерухомих фаз є перспективним підходом з урахуванням специфічної взаємодії з ароматичною системою шизандрину.

Висновки. Властивості шизандрину: Шизандрин, як гідрофобна сполука, має високий коефіцієнт розподілу (LogP), що спричиняє краще утримання на нерухомих фазах з неполярними групами. Виявлено, що краще утримання шизандрину спостерігається на нерухомих фазах з центрами специфічної взаємодії – фенілсилільній і пентафлуорфенілсилільній. Покращене утримання шизандрину на цих нерухомих фазах пов'язане з π - π взаємодією. Тому використання фенілсилільних або пентафлуорфенільних нерухомих фаз може покращити ефективність аналізу шизандрину. Отже, отримані результати є важливими при подальшій розробці методики аналізу якості дієтичних добавок з шизандрином.